

Vapaaehtoisen latumaksun käyttöönotto Laukaan kunnan laduille

Sivistyslautakunta 10.12.2024 § 121
693/02.05.00.00/2024

Päätösehdotus Sivistyslautakunta hyväksyy vapaaehtoisen latumaksun pilottikoelun Laukaan kuntaan kahdeksi hiihtokaudeksi vuosille 2025-2026. Latumaksun suuruus on 5€/kerta ja 20€/kausi. Lisäksi yritykset voivat tukea latujen ylläpitoa haluamallaan summalla.

Päätös Sivistysjohtajan esitys hyväksyttiin.

Selostus Laukaan kunta ylläpitää monipuolista ja laajaa hiihtolatuja verkostoa eri puolilla kuntaa. Ylläpidettäviä hiihtolatuja on yli 200 km vaihtelevissa maastoissa. Latuja tehdään sekä perinteiselle että vapaalle hiihtotyylille.

Laukaan kunnan pisin yhtenäinen latu on Metsoreitti, joka alkaa Leppävedeltä Ampujienmajalta ja jatkuu Vihtavuoren kautta Peurunkaan, jatkuen sieltä Kuusaan kautta Haapalaan ja Äijälään saakka. Valaistu Metsoreitin osuus kattaa ladun Ampujienmajalta Kuusaaseen. Lievestuoreen Mustavuoreessa on laadukas latuverkosto, mikä sisältää 3km (valaistu), 5km (valaistu), 7km ja 9km reitit sekä yhdysladun Kelkkamäkeen (valaistu). Vehniällä latuverkosto käsittää muutaman kilometrin kuntoladut sekä yhdysreitit Tikkakoskelle. Kaikkien taajamien liikuntapuistoissa on valaistuja latuja, joita tehdään etenkin koululaisten ja varhaiskasvatukseen käyttöön. Jääladut toteutetaan Saraavedelle ja Vuojärvelle olosuhteiden niin salliessa. Lisäksi Laukaan kyläkunnilla on retkilatuja.

Hiihtolatuja ylläpitoa toteutetaan kunnan omalla kalustolla ja henkilöresursseilla sekä vuokratilustalla ja ostopalveluna. Latukoneilla voidaan ajaa Metsoreittiä, Mustavuorta ja Vehniän latuverkostoa, liikuntapuistoja sekä useimpien koulujen lähilatuja. Moottorikelkalla täydennetään latuverkostoa, ajetaan liittymälatuja sekä haja-asutusalueiden latuja. Latuja ajetaan kelien mukaan lumisateiden jälkeen ja ensisijaisesti koulujen tarpeet huomioiden. Laadukkaat hiihto-olosuhteet ovat tärkeitä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tekijöitä sekä mahdollistavat matalan kynnyksen liikunnan harrastamisen ja monipuolisen liikuntakasvatuksen.

Latujen kunnossapidon kustannukset Laukaan kunnalle ovat noin 150.000 euroa vuodessa. Talouden tasapainottamisohjelman mukaiset säästöt vaikuttavat latujen kunnossapitoon, minkä lisäksi latujen ylläpitokustannukset ovat viime vuosina nousseet (mm. polttoaine- ja henkilöstökustannukset ja perusparannukset). Säästövaatimukset ja kohonneet kustannukset vaikuttavat kunnan mahdollisuuksiin ylläpitää nykyisenkaltaista latuverkostoa.

Latujen ylläpidon turvaamiseksi Laukaan kunnassa ehdotetaan kokeiltavaksi vapaaehtoista latumaksua 1.1.2025 alkaen. Vapaaehtoinen latumaksu olisi voimassa koko kunnan alueella kahden hiihtokauden ajan, ja maksun avulla tuettaisiin latujen kunnossapitoa. Tavoitteena on säilyttää kunnan latuverkoston palvelutaso tai jopa parantaa sitä.

Latumaksun maksaminen tapahtuu Laukaan kunnassa vuoden 2024 alussa käyttöön otettavan verkkokaupan kautta. Maksaa voi jokaisella hiihtokerralla tai

kausittain. Kertamaksuksi esitetään 5€ ja kausimaksuksi 20€. Maksu on saman suuruinen kaikille käyttäjäryhmille. Latumaksua voi myös maksaa muun haluamansa summan. Minimimaksu verkkokaupassa on 5€. Maksuohjeet lisätään reittien lähtöpisteisiin ja kunnan verkkosivuille. Lisäksi latujen varsilla muistutetaan vapaaehtoisesta latumaksusta. Latumaksun suorittamista ei valvota, vaan se perustuu vapaaehtoisuuteen. Verkkokaupan kautta latumaksut ohjautuvat suoraan ulkoilureittien ylläpidon tilille, josta niitä käytetään latuverkoston ylläpidon kuluihin.

Yksityishenkilöiden lisäksi myös yrittäjillä on mahdollisuus tukea kunnan latuverkoston kunnossapitoa vapaaehtoisella maksulla. Latuverkoston ylläpitoa tukeneet yritykset voidaan julkaista kunnan verkkosivuilla ja latujen lähtöpisteiden ilmoitustauluilla yrityksen niin halutessa.

Vapaaehtoinen latumaksu on pilottikokeilu ja siitä kerätään tietoa kahden talven ajan. Samalla seurataan ulkoilureittien kävijämääriä ja palautetta. Tiedot julkaistaan talvikauden päätteeksi kunnan verkkosivuilla. Saatuja tietoja hyödynnetään kunnan ulkoilureittien kunnossapitotasojen suunnittelussa ja latumaksun jatkoa arvioitaessa.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Jussi Silpola

Valmistelija

Vapaa-aikajohtaja Salla Turpeinen, p. 050 473 0121